

Ташаббус изидан

«Ташаббус» тўра» трестга қарашли 63-қурилиш-монтаж бошқармасининг бошқармасининг бошқармаси Рустам Сарваровни «Миконд» заводининг янги корпуси қурилишида унвотди. Баланд бўли, зуवालсан пилон қурувчи ҳам, касбларига кўрсатмалар бериб, бизни илқ қарши олди. Асли қурувчиликни Янгир шаҳрида бошлаган Рустам кўп йиллар «Главолднострестрой» трестининг объектларида зарбдорларча меҳнат қил-

ди. Кейин эса 159-трестнинг 9-қурилиш-монтаж бошқармасида 40 қурувчига бош бўлди.

— Қурувчилик касбини қандай қилиб қизиб қолгансиз, устозингиз ким? — сўраймиз ундан.

— Отам Бухоро, Қарши шаҳарлари қурилишларида «Флод» катнашганлар. Шу тугайли бўлса керак, мен ҳам ота касбини танидим. Менга Жиззахда Николай Васи-льевич Петров устозлик қилиб, бинокорлик

касбининг сирларини эринмай ўргатган. Мен устозимнинг қилган яхшиликларини, меҳри ва ўнгларини ҳурмат билан эслайман.

Рустам ака қурувчилик касбини пухта эгаллаш мақсадида 1960 йили Тошкент қурилиш техникуми муваффақиятли тугатиб, кейинчалик 11-«Висотстрой» трестининг 1-қурилиш бошқармасида комплекс бригадига бошчилик қила бошладим.

1969 йили унинг ҳаётида ўчмас из қол-

дирган воқеа бўлди. Трест бунёдкорлари юксак ишонч билдириб, КПСС сафига қабул қилишди. Ташаббускор ва ташкилотчи қурувчи бутун трестта танилди, доғруғ қозонди. Шахсий намунаси билан ҳамкасбларига ўрнак бўлмоқда. Мана, тўрт йиллар у «Ташаббусстрой» трестининг 63-қурилиш-монтаж бошқармасида 20 қурувчи бошқармада комплекс бригадига бошчилик қила болади.

1969 йили унинг ҳаётида ўчмас из қол-

дирган воқеа бўлди. Трест бунёдкорлари юксак ишонч билдириб, КПСС сафига қабул қилишди. Ташаббускор ва ташкилотчи қурувчи бутун трестта танилди, доғруғ қозонди. Шахсий намунаси билан ҳамкасбларига ўрнак бўлмоқда. Мана, тўрт йиллар у «Ташаббусстрой» трестининг 63-қурилиш-монтаж бошқармасида 20 қурувчи бошқармада комплекс бригадига бошчилик қила болади.

1969 йили унинг ҳаётида ўчмас из қол-

сен қурган бинолар авлодларга эсдалик бўлиб қолади.

Олтин ўтда тобланар, одам меҳнатда, дейди доно халқимиз. Ҳа, Рустам ака меҳнатда тобланди. Унинг ҳамкасбларидан КПСС аъзолари — лияндчилар Вениамин Югай, Тоҳир Пулатов, ВЛКСМ аъзоси, монтажчилар Яҳё Мирзасулпов, Ҳасан Алиевлар шу кунларда «Миконд» заводининг бош ва маъшият корпуси қурилишида москвалликларнинг ташаббусига қўшилиб қайрат ва шижоат кўрсатиб ишлаб, ойда ва квартал план-топшириқларини 140—160 процентдан ошириб бажармоқдалар.

Бригада коллективи 1981 йил охирида «Малика» трикотаж

ишлаб чиқариш бирлашмасининг тўрт қаватли тикув ва тўзувче биноларини бойдаланишга топширишди. Бино тўққиз ойда тайёрланди. Бунинг учун улар мукофотга ҳам сазовор бўлишди.

Кўп йиллик меҳнат фаолияти давомида Сарваров кўп-кўп шогирдлар ештирди. Улар ҳозир моҳир қурувчилар бўлиб иш-ламоқдалар. Улар орасида 4-разрядли директор Николай Ширихова, 4-разрядли бетончи Виталий Деревинченко, КПСС аъзоси, пайвандловчи Икром Қосимов, ВЛКСМ аъзоси, пайвандчи Бахтиёр Исроилловлар бор. Улар шу кунларда устозлари меҳрини қозониб, биноларни пухта қуришда жонбозлик кўрсатмоқдалар, пойтах-

тимизнинг 2000 йиллик юбилейига катта совғалар ҳазирламоқдалар.

Чорак асрлик меҳнат фаолияти давомида уста бинокор кўп-кўп ҳашаматли бинолар қурилишида тер тўқди. Бош универсал магазин, цирк, 20 қаватли маъмурий бино, «Ленинград» меҳмонхонаси, «Миконд» заводи ва бошқа кўп-кўп маъмурий, маданий-маънавий ва турар жой биноларини бунёд эттишда иштирок этди. Коммунистнинг кўп йиллик меҳнат фаолияти партия ва ҳукуматимиз томонидан муносиб тақдирланиб келмоқда. У Меҳнат Ҳизмати Байроғи ва Ҳаққлар дўстлиги орденлари билан мукофотланган.

Ҳ. ИНОГОМОВ, ишчи.

«Тез ёрдам» ҳамisha ҳам тез қорми?

ХАТЛАРДАН САТРАП

Шаҳар «Тез ёрдам» клиник касалхонасида ишлаётган врачлар беморларга амалий ёрдам кўрсатиш учун жуда кўп иш қилмоқдалар. Редакциямизга келаятган мижнатдорчилик хатлари бундан далолат бериб турибди. Бироқ бошқа хил хатлар ҳам келаяптики, бу кишида жиддий ташвиш уюлган. Бугун газетамиз бу хатларни ёритмоқда. Редакция шаҳар «Тез ёрдам» клиник касалхонаси ва Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети соғлиқни сақлаш Бош бошқармасидан уларда кўрсатилган намчиликларга барҳам бериш юзасидан қўрилган шожиллик чоралар тўғрисидаги конкрет жавобларни кутади!

23 февралга ўтар кечаси неваримнинг аҳоли жуда оғирлашиб қолди. Кечаси соат иккида боланинг буриндан тез қон кета бошлади. Икки ёрдам кўрсатишни билмай, ўзини қўқотиб қўйдим. «Тез ёрдамга» югурдим. Телефонда чақириниб қабул қилишди. Лекин... бир соат ўтди, икки соат ўтди. Ундан дарек бўлмади. Такси олишга мажбур қилишди. Касалхонага жўнадим. «Тез ёрдам» эрталаб соат бешда келди. Бу вақтда биз касалхонага бориб, қайтиб келган эдик. Агар, ҳозир боролмаймиз, бунга ишонимиз йўқ, деб жавоб беришганда эди, биз «Тез ёрдам»ни кутмаган бўлардик ва бола ҳам шунчалки кўп қон йўқотмаган бўлардик.

Н. ФОМИНА,
Чилонзор масъан, 25-квартал 4-уй, 99-квартира.

Врачларнинг тўғри диагнози кўп-кўп афсусларни, 21 январь кунини турмуш ўртомни қорин оғриб, шидан қайтиб келди. Кечга бериб оғриб кучайди. «Тез ёрдам»ни чақирдим. Врач Алимова буйрағи оғриган деб диагноз қўйди. Улар қилди. Грека қўйишни тавсия этди. Эрталаб турар жойдаги врачга мурожаат қилинган, деди. Эрталаб 31-полклиникада хирург мутлақо бошқача диагноз қўйди: кўрчак бўлган, деди. Тезликда 17-шаҳар касалхонасига жўнатди. У ерда уни операция қилишди. Мураккаб операция 1 соат 15 минут давом этди. Ҳайриятки, ҳаммаси яхшилик билан тугади. Лекин «Тез ёрдам»да ишлаётган врач анжк диагнози қўйиш қўлдан келмас экан, нега унга ўзгаларнинг соғлиғи тавассул қилиб топшириб қўйилган!

Л. АЛЕКСЕЕВА,
«Марказ-6» квартири, 84-уй.

Одатда, чақирилган «Тез ёрдам» беморга анча кечикиб етиб келади. Чақирилганда кейин орадан қўнча янги-чун соат ўтиб кетган. «Тез ёрдам»да ишлаётган ходимлар бу кечикинишнинг сабабини подстанцияда бўш машина қўйиш, машина йўлда бўлиб қолгани билан изоҳлашди... Айтинчи, шундай «тўштин»лардан кейин беморнинг ва унга янги кишиларнинг аҳоли енгиллашдики! «Тез ёрдам»да ишлаётган врачлар ҳамisha ҳам етарли даражада малакали бўлавермайдилар.

1982 йил 18 декабрда юрак қаттиқ санчиб, «Тез ёрдам» чақирдим. У анча тез, 35—40 минутда етиб келди. «Тез ёрдам» машинасидаги аёл врач эмас, фельдшер экан. У етарли ёрдам кўрсатолмади. Қўнғорқ қилиб, бошқасига мурожаат қилди. Подстанциядан келган врач Перов [ёш аёл уни шундай деб атади] эримнинг улганини қайт этди. Бу эрталаб соат 16 да содир бўлди. 11 марта бориб, янги эрим ўлгандан кейин бир соат ўтга кетгач, «Тез ёрдам»нинг бошқа бир машинаси етиб келди.

Хуллас, эримнинг ўлимига шу нарса сабаб бўлдики, етиб келган «Тез ёрдам» унга «Тез ёрдам» беролмади, аксинча инфаркт олдди ҳолатда ётган эримни ўрнидан турнига мажбур қилди. Мен гапга чам нега шу «Тез ёрдам»ни чақирдим экан-а, деб афсусланган. Агар унинг «ёрдам» бўлганда, эрим аста-секин ўзига келиб, бундан илгари бир неча бор бўлганда, қадимидек тугалиб кетармики! Бу ҳақда ёзиш мектаб жуда-жуда оғир, лекин бошқалар учун нихотда зарур! «Тез ёрдам»ни ишда бундай қўпол нуқсонлар, янги унинг ўз вақтида бемор ҳузурга етиб боришмаслиги, қўлдан иш келмайдиган медицина ходимининг келмишига барҳам бермоқ керак!

Е. ДУБАВИНА,
Муқимий кўчаси, 106-уй.

24 февраль кунини тўққиз яшар ўғлимизнинг иситаси 39,8 даражага кўтарилди. Соат тўққиз яшарларда «Тез ёрдам»ни чақирди тўғри келди. «Кутингиз» дейишди. Соат 24 да кутиб олмиш учун чиқдим. Сабриим чиндай, яна кўнғорқ қилдим.

«Тез ёрдам» эрталаб соат бешда келди. Маълум бўлишича, томоғи яллиғланган экан. Энди бир тасаввур қилиб кўрин. Эрталабгача миқожа қолмаган эр-хотин эртаси кунини қандай қилиб унутмиш ишлаймиз!

Менимча, ҳар бир киши ўз иш жойида вази-фасини сийдиқилдан бажармоғи керак.

И. СОДИҚОВ,
1/4 Қорқаммиш массиви, 22-уй.

ХАТ БОСИЛМАДИ, АММО ЧОРА КўРЎЛДИ

ВАЗИФАСИДАН БЎШАТИЛДИ

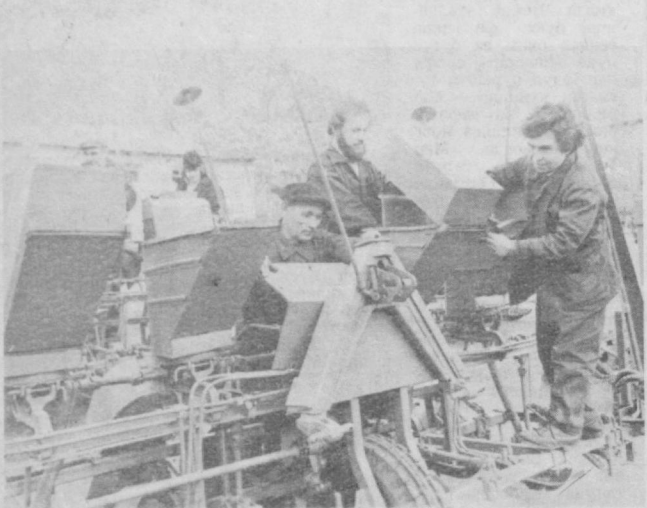
«Гиппократ қасам айрми врачлар учун аҳамиятсиз нарса бўлиб қолди. Уларнинг тўғри диагнози қўймаганлиги, даволаш курси белги-ламаганлиги ва нихот беморга эътибор билан муносабатда бўлмаганлиги тўғрисида мен ўғлим Даврондан ажирлиб қолдим...» деб ёзганда ўз хатда А. Мирзаҳамедова. Хат Тошкент об-ласт соғлиқни сақлаш бўлимига тегишлики ва айбдорларга чора кўриш учун жўнатилган.

Тошкент об-ласт соғлиқни сақлаш бў-лими мудирининг ўрнибосари Р. Задор-ноянинг редакция-мига ёзишича, ко-миссия Д. Мирзаҳам-едовнинг касаллик та-рихини ўрганиб чиқиб, даволаш тўғрисида ўтказилган, аммо бе-мор муносабатда кўриб турилмаганлиги ва и-ни аниқлади. Шунда она болани олиб, ўз хо-ҳи-ши билан касалхона-дан кетган. Унинг ке-йинги даволаниш жа-раёни эрдан назорат ўрнатилмаган. Бу хо-диси «Хонобод» юку-ми касалликлар касал-хонасининг медицина ходимлари ўртасида муҳокама қилинди. Даволаш ишларида йўл қўйилган нуқсон-лар учун «Хонобод» юкумили касалликлар касалхонасининг бош врачлари М. Кенчимо-в ва вазифасидан бўшати-ди.

БОШ МУХБИРИМИЗДАН

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

Ташаббус

«Ўзбексельмаш» ишлаб чиқариш бирлашмасининг машинасозлик заводи коллективи пахтакорлар учун қўлайлик яратадиган СХУ—4—1 маркали универсал чигит эски севя каларини кўп миқдорда ишлаб чиқаришга киришди.

Сўнмас у қуллар шўҳрати ҚАЙДАСИЗ, САФДОШИМ!

Урушда қатнашган барча кишилар сингари биз ҳам унинг барча даҳшатларини бошдан кечирганмиз. Ўзбекистонда ташкил этилган отлиқлар дивизияси оқшомда Горький областида ҳарбий тайёргарликдан ўтди. Кейин Сталинградни озод қилиш учун жангга киришди. Жуда катта қийинчиликлар баъзига шаҳарни озод қилдик.

Шундан кейин Харьков, Киев, Львов, Прага шаҳарларини озод эттишда қатнашдик. Узоқ муддатли қамалдан сўнг Берлинни ишғол қилдик. Бала билан она юртимизга қайтидик. Сўнг турли лавозимларда ишладим. Етти фарзанднинг отаси бўлдим. Ҳозир Жиззах об-ласт, Бахмал районидаги «Бахмал» совхозининг 2-бўлимида иштирок қиламан.

Тошкент шаҳар, Октябрь районидаги Навоий кўчасида яшовчи Аҳмаджон Қосимов билан урушнинг сўнги кунига қадар бирга бўлган эдик. Кўп хат ёзиб, уни топа олмадим. Эҳтимол, бошқа жойга кўчгандир. Мақсадим қуролдош дўстимни топиш. Қардасиз, сафдошим? Аҳмаджон Қосимов? А. БЕКНАЗАРОВ.

Фарғонадан хат ЧЕВАРЛАР ҲИММАТИ

Фарғонадаги Тош-лоқ тикувчилик фаб-риқасининг чеварлари етти хил ассортимент-да маҳсулот ишлаб чи-қарадилар. Буларнинг иккинчиси дават Сифат белгиси билан тайёрланапти. Аёлларнинг атлас кўйлагини, болалар кийимликларини, эркекларнинг бекасма тўнига талаб қилганда кўнғорқ бўлмоқда. Аёлларнинг енгил ва енгисиз атлас кўйла-лари бежирим тикили.

Чеварлар тайёрлаган маҳсулотларини Тош-кентнинг марказий уни-верситети ва бошқа ма-газинларида ҳам уч-ратиб мумкин. Ҳар ойда 60 минг сўмлик кўйлаб, чойшабар юбориб турилибди. Бу билан улар берилган буюртмани ўз вақтида бажармоқдалар.

Ижорча маҳсулот-лари республикамиз-нинг бошқа об-ласт, шаҳарларига ҳам жў-сатилмоқда.

И. РУСТАМОВ.

С. Вербун Ўзбекистон ССР 50 йиллиги номли Тошкент лан-бўёқ заводи ремонт-механика цехининг пешкадам фрезерчиларидан сана-лади.

Илгор ишчининг заводида меҳнат қилаётганига ўн йил бўлди. У ўз иш таърибига тавниб кун-лик нормасини 120-130 процентга етказиб ба-жармоқда.

СУРАТДА: С. Вербун.

А. Любеганский фотоси.

ГАЗЕТХОН ХАБАР БЕРАДИ

ТЕПЛОВЗ МАШИНИСТИ—ЮБИЛЕЙГА

— Умр оқар дарё дегандарича бор экан, — дейди у чуқур ҳаёлга ботиб. — Худди кечанига эди поезди ҳайдайман деб орузга кў-милиб юрганм...

Бугун Аббос Турсунхўжаевнинг Тошкент тепловоз депосида танимаган киши йўқ. Мо-ҳир машинист шогирдларининг меҳрибон ус-този. М. Усмонов, К. Фармонов каби шо-ғирдлари устоз изидан бориб зарбдорларча меҳнат қилмоқдалар.

Тажрибали машинист тежаб қолаётган ёқилги ҳисобига шахримиздан Москвагача бўлган масофага 3 минг тонна юк ташиб бе-риш мумкинлиги ҳисоблаб чиқилди.

Тошкентнинг 2000 йиллиги нишонланади-ган юбилей йилида Меҳнат Қизил Байроқ орден кавалери А. Турсунхўжаев 100 минг тонна халқ ҳўжалиги юкларини ташиб бериш учун астойдил ишламоқда.

С. СУЛТОНОВ,
ўқитувчи.

МАРОҚЛИ ЎТДИ

Куни кеча Низомий номидаги Тошкент Давлат педагогика институтида «Ўзбек ва қозоқ филологияси факультети 4-курс студентларининг антагани» «Ассалом, Наврўзи олам» кечаси бўлиб ўтди. Кечада битирувчи курс студентлари тайёрлаган катта концерт программаси намойиш этилди. А. Абдувалоева, Л. Хори-мова, Ш. Рамазонов дилрабо куй ва қўшиқ-лари билан томошабинларни ҳушуд қилди-лар. Хаваскор шоира Замира Сайфуллаева ўз шеърларидан ўқиб берди.

В. ХУСАНОВ

...МАҚТАЙДИ...

МАССИВ АҲОЛИСИ МИННАТДОР

Собир Раҳимов райондаги 40-турар жой-лардан фойдаланиш идораси ходимларидан сантехник У. Абдувалиев, И. Исмонлов, Ф. Ким ва С. Мусўлоқовлар «Марказ-17», «Марказ-18» кварталлари аҳолисининг ҳур-мат-эътиборини қозонган. Бу бригада аъ-золари фақат хизмат кўрсатиш билан чекланиб қолмасдан, аҳоли ўртасида техника хавф-сизлиги қондаларига тўлиқ риоя қилиш, юз берган аварияни сантехниклар бригадаси етиб келгунга қадар қай тарзда бартараф этиш, уй-жойларни кўз қорачиқдай асраш каби бир қатор масалалар бўйича тушунти-риш ишларини ҳам олиб боришади.

Шу кунларда бригада аъзолари аҳоли бил-лан ҳамкорликда массивда дархат кўчатлари ўқатиш ишларини ҳам бош-қош бўлмоқда. Массив аҳолиси улардан миннатдор.

Ф. УБАЙДУЛЛАЕВ, ишчи.

...ТАКЛИФ ЭТАДИ...

СОЗ БЎЛАРАДИ

Хадра майдондан Бешёғча 11-«а» ав-тобуси қатнайди. Бошқа транспорт воситаси бўлмаганлигида бу маршрут доим тиклиниб бўлади. Шунинг учун шаҳардаги барча транс-порт ишларини координация қилиш бошқар-маси раҳбарларига қўйилганларини таклиф этамиз: 14-троллейбус маршрути «Москва» меҳмонхонасига узайтирилса, 62, 27-марш-рутдаги автобуслар Аэропортга қатнайди-ган қилинса, жуда соз бўларди.

С. ЭРГАШЕВ.

...ТАНКИД ҚИЛАДИ

КЎМИЛГАН АРИҚ

Янгибод массивидаги кўчаниннинг исми жинсига монанд — Муссаффо, деб аталади. Унинг муссаффолигини янги илҳоллар таъ-минлайди. Лекин, икки йилдан, шу кўча-даги 40-уйдан то 60-уйгача бўлган арқада сув оқмайди. Бунинг оқибатида дараклар курий бошлади.

Ариқча сув чиқаришининг икки йўли бор. Бирини шу атрафдан ўтвчи каналдан сув чи-қариш мумкин бўлса, иккинчиси қўмиллиб кетган эски сув йўлини очибди. Бунага аҳо-лининг кучи етмайпти. Ҳамза районга обон-лаштириш бошқармасиданлар эса бепарво юришибди. Бу аҳвол қачонгача давом этади?

Ҳ. ХОТАМБОВА, З. СОЛИЕВА ва бош-қалар.

«Средэлектрораппарат» бирлаш маск бош қорхонасининг катта коллективи 1984 йил ҳисобига меҳнат қила бошлади. Бу коллектив юксак унвотдорлик билан ишлаб, фақат Сифат белгиси билан маҳсулот ишлаб чиқаришга қарор қилган.

СУРАТДА: КПСС аъзоси, қорхона иши-нигор электро-монтажчилари-дан бири Н. Лапшева. Бу пешкадам ишчи айни пайтда келаси йил ҳисобига маҳсулот топширмоқда.

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

ХОЛИС ХИЗМАТ БЮРОСИ

НАБИРАМНИ ХАФА ҚИЛИШДИ

ТИЛЛА УЗУК ТОПИЛДИ

Ҳамма учун фарзанд ширин, аммо набира ундан ҳам ширин бўлар экан. Қўзғингизга қараб тур-иб, мўлт-мўлт йилгаб турса юрагингиз ачишиб кетар экан...

Манабимиз ошқонасида кўп йиллардан бери Ҳафиза опа Яна-лилова деган бир муносибона аёл ишлайди. У йўқувчиларимизга ўз вақтида иссиқ овқат, ширин чой, турли мазади овқатлар тайёрлаб бериб, ҳаммамизнинг ҳурматини қозongan. Бундан икки-уч йил илгари ошқонага ўзимизнинг мак-табни битириб кетган соғиб ўқув-чимиз Саиджон Тожиёв ошпаз бўлиб келди. Бир кун Ҳафиза опа овқатга масаллиқлар тайёрлаб ўтириб, гапдан-гап чиқди-ю, бир воқеани Саиджонга қуйиниб сўз-лади.

— Шу ошқонада неча йилдан бери ишлайман, лекин бир воқеа сира ёдимдан чиқмади. Ошқо-нанинг қайсида хонасида қайно-ман берган тўрт қўзи қиммат-бахо узугимни йўқотганман...

— Қачон? — ҳайрон бўлиб сў-ради Саиджон.

— Ўн йилдан ошди шекилли, — қулиб қўйди Ҳафиза опа. — Йўқолиб кетгани аниқ-қў, лекин қайноман совгага берганлари учун ҳеч асимдан чиқмайди ўша узук.

Шу сўхбатдан кейин орадан бири-икки кун ўтди. Рақавинга тру-баларига чиқиндилар тикилиб қолган эди. Саиджон уни тазолаб туриб, бирдан чўдек яллиғланган тилла узукка қўзи тушди. Қўзига олди-ю, сувда яхшилаб чайди: бу Ҳафиза опа йўқотган тўрт бри-лиант қўзи узук эди. Саиджон ошпаз чақирди-да, ўша йўқотган узугининг таърифини сўради ва кейин:

— Шу сизнинг узугингизми? — деб сўради.

Ҳафиза опанинг қувончдан қўзлари ёниб кетди:

— Худди менинг узугим-а, қаердан топдингиз, тасаддуқ?

— Рақавинга трубасидан.

— Барака топинг, ўғлим, ҳалол молимни ҳалоллик билан қўлимга тутиқандингиз, тупроқ олсангиз олтин бўлсин, — деди Ҳафиза опа.

Тилла узук воқеаси бир зумда 84-мактаб ўқитувчилари ва ўқув-чилари ўртасида шов-шув ган бўлди. Ҳамма одамлар мактаб ошпази Саиджон Тожиёвнинг эйрақчилигига, ҳалоллигига, олд-жаноблигига қўйил қилишди. Мактаб ўқитувчилари шундай ҳалол кишини еттиштиришга бил-лан фахрланиб қўйишди.

А. АХМЕДОВ,
Октябрь райондаги 84-мактаб ўқитувчиси.

Турли касб эгалари ХУШХАБАР ДАРАКЧИСИ

— Ана лотчачи ларга хушхабар ула-шади, узоқ-яқиндан дараклар келтиради. Шунинг учун ҳам Ки-ров райондаги Кисло-водск, Янгирчи, Жо-миний кўчаларида исти-қомат қилувчилар унинг ҳалол хизмати-дан жуда миннатдор-лар.

Ҳар тонг Ҳалима Ҳақимова кўчанида пайдо бўлиши билан болалар чуғурлашиб у кишининг хузурига чопишларида гар орта Ҳа Ҳақимова ҳар орта тонг билан ховадон-ларга хушхабар ула-шади, узоқ-яқиндан дараклар келтиради. Шунинг учун ҳам Ки-ров райондаги Кисло-водск, Янгирчи, Жо-миний кўчаларида исти-қомат қилувчилар унинг ҳалол хизмати-дан жуда миннатдор-лар.

— Ҳа ишимдан мамнунман! — дейди Ҳ. Ҳақимова. — Чунки ҳар кун одам-лар билан дийдор кў-ришаман!

Шаҳримиздаги 57-алоқа бўлимининг иш-чан хушхабар ула-шувчиси Ҳ. Ҳақимова қўзларидан келган почтани оларкамиз:

— Раҳмат, опа! — деймиз.

С. ФАЙЗУЛЛАЕВ.

ТОЛМАС КУРАШЧИ, ОТАШИН ШОИР

Шарқий Туркистон халқининг оташин шоири, доворак инжибчиси, инжибобий уйғур адабиетининг асосчиларидан бири, драматург, прозани, ажойиб бастакор, режиссёр, актёр ва рәссам Лутфулла Муталлиб 1922 йили ўинишли деҳқон оиласида туғилди. У оилада савод чинараганидан сўнг Или шаҳридаги татар мактабида ўқиди. 1936—1939 йиллари Илдидаги рус гимназиясида, 1939—1941 йиллари Урумчи педагогика техникумида тахсил кўрди. Русча нашир қилган бадиий асарларини ўқиб, жаҳон адабиёти классикаларининг ижоди билан танишиш имкониятига эга бўлди. Булар Лутфулла учун чинакам ҳаёт ва ижод мактаби бўлиб хизмат қилди.

Рус тилини мукамал ўрганши Лутфулла учун катта бир олам эшикларини очди. У кўп миллатли совет адабиёти намуналарини, тараққийларар жаҳон адабиёти ижоди дурдоналарини севиб мутотдаа қилди. Буларнинг ҳаммаси унинг дунёқараш, эстетик йўналиши, ижодий методининг шаклланишида муҳим роль ўйнади. У ҳаётини жараёнларни, инжибоб моҳитини чуқурроқ англай бошлади. Натигада Лутфулла Муталлиб инжибобий шоир, ленинча таълимнинг тарбиячи, оташин курашчи бўлиб шаклланди. Лутфулла Муталлибнинг умри жуда қисқа бўлди. У 23 йилгина яшди. Шу қисқа ҳаёти давомида кўп ишлар қилишга улгурди. У уйғур революцион шеърининг асос солди, унинг ривожланиши

йўлларини белгилаб берди. Уни ҳаётга муҳаббат, халқлар дўстлиги, Ленин ёлларига садоқат руҳи билан сугорди. Ижода В. Маяковский йўлидан борди. Айни чоғда ажойиб, жанговар руҳдаги драмалар яратди. «Чиниудан», «Тоҳир ва Зухра», «Кураш қизи», «Бўрондан кейинги офтоб» каби музикали драмалари, «Саримсоқ акан ҳаяжонда» комедияси шулар жумласидандир.

Лутфулла Муталлиб қатор ҳажвий ҳикоялари, «Тўхта чорининг саргузаштлари» номли қиссаси, «Довонлар ошганда» номли тугалланмай қолган романи билан янги уйғур насрининг шаклланишига ҳам муносиб улуш қўшди. Шу билан бир қаторда адабиёт на санъатнинг хилма-хил масалаларига оид қатор илмий, назарий, таъқиқий мақолалар ёзди.

Лутфулла Муталлиб халқини гоминданчилар зулмидан озод қилиш учун фаол кураш олиб борди. У фақатгина жанговар руҳдаги асарлар яратиб, халқни курашга чорлаш билан чеklangанди. 1945 йилнинг бошларида Оқсув шаҳрида «Шарқий Туркистон уюқунлари» номли махфий ташкилот тузиб, унга ўзи бошчилиқ қилди. Бу ташкилот аъзолари орасида сотқин борлиги тўғрисида 1945 йилнинг кузида ташкилот фўш этилади. Лутфулла, Билал Азизий, Мунирдин Хўжалар бошчи ташкилотнинг барча раҳбар аъзолари гоминданчилар томонидан қўлга олинди, ваҳшийларча қатл этилади.

Лутфулла Муталлиб ўз асарларида эрк ва адолатни, ватанпарварлик ва гуманизмни улуғлади. Халқ озодлиги ва бахти учун курашини энг юксак саодат деб билди.

Шоир совет халқининг фашизм устидан ғалабаси муқаррарлигига қатъий ишонган эди. Бу ишонч унга рағбат, мадад берди. Унинг ижоди ҳам миллий, ҳам умумбашарий хусусиятга, моҳиятга молик ўлмас мерос бўлиб қолди. Унинг ижоди фақат уйғур халқини учунгина эмас, балки барча қардош халқлар, шу жумладан, ўзбек халқини ҳам беҳад надрлидир.

Р. ҚОДИРИЙ,
филология фанлари кандидати.

КУРАШ

Курашчи авж олдирсақ, Сўнги енгил биздадир. Зафар кучиб, шон кучиб, Ном қозониб биздадир. Курашсақ ҳар жаҳада, Хар нафас, хар қайдада. Ошиб борар кучиниз, Олга юриш биздадир. Асрлардан мазлум элар, Кўтиб келди заққумлар, Энди малъунларни қириш, Гўрга тикиш биздадир. Бу кураш буюк курашдир, Хурлик йўлида талашдир, Чор-атрофимиз оташдир, Зафар кучиб биздадир. Бу кураш эрк бахт учундир, Нурафшон ҳаёт учундир, Егамиз десак бу чиндир Зўр юксалиш биздадир. Гулжа, 1938.

ТОНГ

Кўш тоғ орқасида Аста юзюни очди. Чўққилар шуъаларда Вужудларин чайқади. Ой олиб юлдузларин

«ОҚШОМ» ГАЗЕТАЛАРИ САҲИФАЛАРИДА

БУЛБУЛЛАР НАВОСИГА ҚУЛОҚ ТУТИБ

Шоҳларда қушлар сайрайди, сувда баллиқлар сузади. Атроф кўз-кўк. Аммо бир ёрмонда ёки дарё ёрғонда эмас. Минск автозаводининг шихта таёрлаш цехи қизил бурчарда турибди. Бу эр худди боққа ўхшайди: наъма дараклар барг ёзган, кактуслар ва бошқа гул-ли ўсимликлар чаман бўлиб очилган. Тупшиқ пайтида ишчилар бу ерда мароқли дам олишлари мумкин. Автозавод ишчилари «Яшил дўстлар»га меҳр билан муносабатда бўлишди. Завод цехларида йилдан-йилга табнат бурчаклари ва дам олиш хоналари кў-пайиб борапти. Заводда энг яхши табнат бурчаги учун конкурслар ҳам мунтазам ўтказиб турилади. Яқинда ҳам худди шундай конкурс бўлиб ўтди. Унда цехлар, бўлимлар — коллективлари ва ётоқхонада яшовчилар иштирок этишди. «Вечерний Минск».

Лутфулла МУТАЛЛИБ

Аллаҳқаерга қочди, Қўриблар тоғ ёғдусин Кўмиб кучюғин очди. Бу он уфқ юзига, Упа-эликлар сурқаб Мажиутоллар бошига Заррин шуъалар қўйди. Ёринг қўлагин майин Шабдада ҳиллаб, Беғард шабнам инжусин, Аста устидан қўйди. Худди келинчақ мисол Ясиғиш бўстонлар, Булбуллар баэм қўриб Чалишдилар нағма-соз. Табнатда жозоба. Далабоблик, жонланиш. Зарларини сочди тоғ, Қўшлар бошлади парвоз. Урумчи, 1939.

Маърифатни изла, эрирма, Сарф айлагил бутун қувватинг. Суратингга пардоз бергуча Зийнатлагил илм-ла сийратинг. Урумчи, 1943. Уйғурчадан таржима.

ЖАХОН ОЙНАСИ

ТАСС ВА АПН МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

БИР МЕТР ЕРНИНГ НАРХИ

Орол шаҳри давлатининг маъмурлари 1966 йилдан бери денгиз суви қуритилган участкаларда меҳмонхоналар ва турист комплексларини қуриш бош планини амалга оширишлари натижасида денгиздан 4055 гектар ер ажратиб олинди. Яна 385 гектар ер суви қуришга яқинлашиб қолди. Чунинчи шу давр ичиде шундай бир метр ернинг нархи 10 рубль баравар ошиб кетди. Шунга қарамай харидор кишилар бундай участкаларни дарров харид этмоқдалар. Улар яқин йиллар ичиде бой ажнайиб сайёҳлар ва бизнесменларнинг Сингапурга келиши кўпайди деган умиддадилар.

ҚИСКА ХАБАРЛАР

Хар йили Непалга келадган альпинистлар сон тобора ортиб бормоқда. Улар бу ерда дунёдаги энг баланд чўққи Эверестни забт этиш ниятида келишади. Ҳозирги вақтда деб ёзди «Эйшэуик» жур-

нали, тоғ қояларидан юқорига кўтарилётган альпинистлар ўз йўлида туристларни анжонларини учратишлари мумкин. Булар палаткалар, озиқ-овқат, нарсалар ва суоқ килорлардан иборатдир. Бу буюмларнинг ҳаммаси ўз юқларини енгиллаш мақсатида қоядан пастига томон ташуватган альпинистлар томонидан ташлаб кетилган предметлардир. * * * Америка полициясининг таҳминига кўра пала-партишлик билан

Хар йили баҳор келади. Улар бир-бирига сира ўхшамайди. Футбол мавсуми эса бугунлай бошқача бўлади. Бу йилги баҳор ҳам юзюки қараганда аввалги баҳорлардан фарқ қилмаса-да, мамлакат чемпионати ўзининг алоҳида белгиларига эга бўлади.

Энг аввало бу йилги мавсум ўтган йилнинг ёзида Испанияда ўтказилган жаҳон биринчилиги мусобақаларининг таассирларини асосида бошланмоқда. Бу ҳаяжонли, жонли, динамиккага бой воқеалар узоқлашиб борган сари футбол ҳақида ёзганидан мутахассислар ва жуноалистларни ўйлашга, жиддий фикрлар бағи қилишга даъват этмоқда. Дарҳақиқат, футбол бўйича жаҳон биринчилиги солимосида «Испания саҳифаси» энг ёрқин саҳифа бўлиб қолди. Айни пайтда у командаларнинг тайёргарлик кўриш методикаси нуқта-назаридан ўзинга хос мактаб бўлиб қолди. У замонавий ўйин кўрсатиш, масъулиятли турнирга тайёргарлик кўриш жиҳатидан ҳам иборатлидир.

Дарҳақиқат, Испанияда ўтказилган учрашувлар футбол ўйини бошқача назирадан қараш, футбол ўйинини янада тараққий эттириш учун нималар қилинаётгани ҳақида ўйлашга даъват этди. Чемпионат икки футболчи битта тўпни ўқдан бу ёққа тегиб юриди-да деган тўшунчата эга бўлганлар ҳам ўз фикрларини қайтишга мажбур бўлишди. Улар ҳақиқий футбол ўйинининг жо-яибаси, илҳомини, гўзаллигини кўрдилар.

Бу йилги ҳаммаинг қалбини ларзага солидиган, драматик воқеалар мунтазам ривожланиб борадиган спектаклдан қилинмас эди. Испанияда ўтказилган учрашувлар садоси ўтган йилнинг кузида эшитилга бошлади. Аввал машҳур командалар билан совринли ўрин учун беллашнинг ҳаётига ҳам келтирма

Кейинги йилларда эътибордан четда бўлган олий лиганинг бош ўз ишларини бутунлай бошқатдан қўзғиди. Ўтган йили «Аралат» ва ҳаммаининг жуночмизига сабаб бўлган «Пахтакор» олдинга жуда катта олим ташлади. Тошкентли футболчилар олтинчи ўринни эгаллаб мух-

ҲАР БАҲОРНИНГ ЎЗ ХИСЛАТИ БОР

ган бир неча команда мавсум якунида совриндорлар сафиде бўлишни мақсад қилиб қўйди. Уларнинг қаторига биринчи навбатда Минскнинг «Динамо» командасини қўйиш керак. Еш мутахассис Э. Малофеев раҳбарлигида бу коллектив биринчи марта мамлакат чемпионатининг олтин медалини қўлга киритишга муваффақ бўлди.

Команда муваффақиятининг бонси нимадир? Бунинг сабаблари жуда кўп. Биринчидан футболга содиқлик, майдонда ҳужумкорликка амал қилган ҳолда хилма-хилликка эришиш, команда ва унинг ҳар бир ўйинчиси мавжуд бўлган маҳорат ресурсларидан оқилона фойдаланишдир. Шунини айтиш керакки, минскилик динамочилар майдонда ҳеч бир командага ўхшамаслиққа, фақат ўзинга хос услубда ҳаракат қилишга эришадилар.

Муваффақият ха-миша хурсандчиликка сабаб бўлади. Аммо у кўп нарсалга даъват этади. Ахир юксак ша-рафини ва нўмини сақлаб туришнинг ўзи бўлмайди-да. Шу бондан ҳам «Пахтакор»нинг ёш футболчилари бу йил ўзарининг маҳоратлари, спорт характери-ларини тоблаш учун тинмай тер тўкишлари керак.

«Пахтакор»нинг саставида деярли ўзгариш бўлган йўл. Ўзебекистон ССРда хизмат

кўрсатган тренер унвоинини олишга муяссар бўлган спорт мастери И. Секек ҳамон командага устозлик қилмоқда. Унинг ўтган йилги ёрдамчилари ҳам командада қолишган. Коллективдан ҳеч ким бошқа командага кетгани йўқ. Унинг сафига бир неча яшн келиб қўшилди. Дарвозабон Николаев ва ҳимоячи В. Дектерев «Пахтакор»га қабул қилинди. Команда тренерлари ўтган йили дублёрлар саставида қатнашган Х. Ирисбеков, А. Абдурахмонов, И. Аҳмедов, Ю. Гада, В. Андреев сингари ёш ўйинчилар бу йил асосий саставида ўларини кўрсатишга деган умиддалар.

СССР Кубоининг дастлабки босқич мусобақалари нихоятда эрта бошланганлигини ҳам бу йилги мавсумнинг асосий белгилари қаторига қўйиш мумкин. Ҳали март ойи тугамасдан биз 9 май кунини Лужники стадиониде қайси командалар финалда учрашишини биллиб олдиқ. «Шахтёр» ва «Металлист» ана шундай шарафга муяссар бўлди. Тўғрисики айтганда, ҳеч ким уларни даъвогарлар сафига қўшмаган эди. Чунки бу командалар ўтган йилнинг якуний жадаллида 12 ва 14-ўринни эгаллашган эди. Ўтган йилнинг кузидан буён кўп вақт ўтгани йўқ. Лекин бу командалар юксалиш борасида жуда катта иш қилишди. Назаринида, ана шундай ўзгаришлар бу йилги мавсумда жуда кўп бўлса керак.

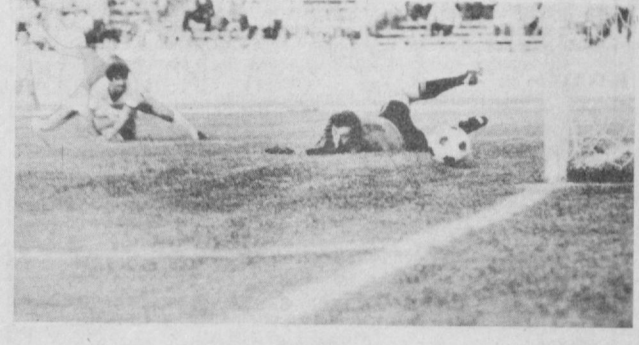
Оқ йўл, футбол бўйича 46-мамлакат чемпионати!

Футбол бўйича 46-мамлакат чемпионати 26 мартдан 6 ноябргача бўлган мундатда ўтказилди. Олий лигада ўн саккиз команда, шу жумладан ўтган йили олий лигани тарк этган «Кайрат» ва «Кубань» командалари ўрнида «Нистру» ва «Жальгирис» командалари қатнашади.

Учрашувларни 9 апрелда бошлаб 5 ноябрда якунлайдиган биринчи лиганинг 22 командаси қаторида Жиззахнинг «Зведа» командаси ҳам бор.

Бу йилги мавсумда иккинчи лигада 160 команда қатнашади. Улар тўққиз гурупада баҳс юритадилар. Бу командалар баҳсини апрель ойида бошлаш, октябрь ойида якунлайдилар. Зоналардан бири Ўзбекистон ва Ўрта Осиёнинг бошқа республикалари вакиллари билан комплентланади.

1963 йил мавсуми ўз белгисига эга Жумладан, биринчи лига командаларининг дублёр саставларининг учрашувлари бошқача формулада ўтказилди. Учрашувлар территория принципини асосида ташкил этилган ҳар бири ўн бир командадан иборат ик-

Учрашувлардан лавҳалар. Р. Загратдинов фотолари.

ки гурупада ўтказилди. Бу йилги мавсумда командаларни комплентлашга жиддий ёрдошимоқда. Барча мастерлар командалари энди ўларни тайёрлаган футболчиларга дан ошмаган футболчиларга берилди. Мавсум давомида бир лига командаларининг ўйинчи алмаштириши бутунлай тақиқланган. Фақат СССР Қўроли Кўчлари командаларида қатна-

иштирок этиши лозим. Уни фақат тенг-оши алмаштириши мумкин. Барча лигаларда голибарни ва совриндорларни аниқлаш тартибин аввалги ҳолда сақлаб қолинди.

Бу йил футбол турнирларини юқори да-жада ташкил қилишга алоҳида аҳамият берилмоқда. Ихтиёрида қомандаси бўлган спорт ташкилоти ва стадион дирекцияси жамоат тартибин сақлаш, мухлисларнинг ва учрашув қатнашчиларининг хавфсизлигини таъминлаш учун жа-вобгардилар. Хар қандай намчилик учун команда ва стадионга нисбатан қатъий чора қўрилади. СССР Футбол федерациясини Президиуми командалар ўта даражада сўст ўтказган. Ўзинга яраша спорт кураши намоён қилинмаган, га-лаба эришиш учун интиланган, мухлисларга эътиборсизлик кўрсатишган учрашувнинг тилжасини беюор қилиш ҳуқуқига эга.

А. МЕНШИКОВ, СССР Футбол федерациясининг аъзоси, Бутунитифоқ тоифасидаги судья.

Мавсум белгилари

Умид боғлашлари керак бўлиб қолди. Мастерлар командаларидан бирдан иккинчисига ўтишга футболчиларнинг маҳоратларини ошириш, команда ўйини сифатини яхшилаш, ўзи ҳисобга олиб, фақат алоҳида ҳолларда иштирок этмайди.

Спорт-техника тайёргарлиги даражаси етарли бўлмаганлиги учун олий лига командасидан озод этилган футболчиларга аввал ўзлари қатнашган биринчи лига командасига ўтишга рухсат берилди. Бундай рухсатнома олий лига командасида икки йил қатнашган ва 25 ёш-

«Пахтакор»нинг биринчи даврадаги ўйинлари

Футбол мавсуми бошланиши арафасида биз СССР Давлат мукофотининг лауреати, СССРда хизмат кўрсатган спорт мастери, СССР Журналистлар союзи мукофотининг лауреати, машҳур спорт шарҳловчиси Николай Николаевич Озеровга мурожаат қилдик. У «Пахтакор»га қуйидаги истакни билдирди:

Шелко Шашеку, Пахтакорс фалексийон булел и нодел. Тенге Тошкентеде и де фолмак шител боее сефелле тодем. Он фолмак в киман Озере, ўз сисдеи и мавел ревел, мавел ишидел сине сине фолбоше виле мавел фане. Ченда, Вап фупе и нодел.

№	Д	М	Тн
26 март	«Пахтакор»	— «Жальгирис» (Вильнюс)	+10 = 6—14 32:40
30 март	«Пахтакор»	— «Динамо» (Минск)	+18 = 9—7 53:33
4 апрель	«Шахтёр»	— «Пахтакор»	+3 = 4—5 11:19
8 апрель	«Днепр»	— «Пахтакор»	+8 = 0—2 25:14
15 апрель	«Пахтакор»	— «Нистру» (Кишинёв)	+3 = 9—12 19:34
19 апрель	«Пахтакор»	— «Черноморец»	+16 = 14—6 61:29
30 апрель	«Спартак»	— «Пахтакор»	+16 = 15—5 64:29
3 май	«Динамо» (Москва)	— «Пахтакор»	+18 = 7—15 52:58
8 май	«Зенит»	— «Пахтакор»	+8 = 12—18 35:66
4 июнь	«Пахтакор»	— «Динамо» (Тбилиси)	+11 = 7—8 41:41
8 июнь	«Пахтакор»	— «Нефтич»	+15 = 11—10 48:41
11 июнь	«Аралат»	— «Пахтакор»	+5 = 8—5 18:16
15 июнь	«Торпедо» (Кутаиси)	— «Пахтакор»	+5 = 9—20 28:60
24 июнь	«Пахтакор»	— «Динамо» (Киев)	+4 = 3—5 11:16
27 июль	«Пахтакор»	— «Металлист»	+15 = 16—7 25:16
1 июль	«Торпедо» (Москва)	— «Пахтакор»	+13 = 12—9 54:36
6 июль	МАСХ	— «Пахтакор»	

Мустақил Никарагуа халқи Америка империализми ва контрреволюцион кучларининг хар қандай агрессиясини даф қилиш учун мунтазам иш ҳолда турибдилар. СУРАТДА: намойиш пайтида.

Ахиллеас Габриэли-дислар бахтли ота-она бўлишди. Эгизак қизлар уларнинг яхши хиз қилмоқда. * * * Мисрининг Асвон шаҳридан 100 километр шарқий шимолда қимматбахо мармарнинг катта кони очилди. «Ал-ахбор» газетасининг хабар беришиче,

ер суний йўлдоши доимий иллатлариде бири бўлиб қолди. Яқинда Исроилда эълон қилинган расмий маълумотларга қараганда, ўтган йили мамлакатда ҳуқуқ-тартиботини бузиш 5 процент кўпайган. Аиникса куролли ҳужум, талончилик, одам ўлдирш ва бошқа оғир жиноятлар

ФАЛОКАТ ЮЗ БЕРДИ

Хиндистоннинг Габриэли Бенгалия штатида темир йўл фалокати юз берди. Икки пасажир поезди Хоура станциясига яқинлашганда тўқнашиб кетди. Дастлабки маълумотларга кўра 30 га яқин киши ҳалок бўлган, ўнлаб киши жароҳатланган.

Амриқар шаҳри (Панжоб штати)даги хинд таможачилари Покистонга анчагина кумуш ўтказишга уришган қонрабан-дистлар гурупасини

ушладилар. Қўшалок бортини булган юк машинасида жами вазни 560 килограммдан ошадиган неча ўнлаб кумуш қуйилмаси чиққан. Маҳаллий матбуотнинг таъкидлашчи, Хиндистондан қимматли тош, металл, саноат асарларини олиб кетаётган, валюта қаллобликлар билан шуғулланаётган покистонлик қон-трабандларнинг иккинчи фаолияти мамлакатга катта моддий зарар етказмоқда.

ЁНГИН ЕТКАЗГАН ЗАРАР

ЖАКАРТА. Медан шахрининг савдо марказида (Шимолий Су-матра вилояти) чиққан ёнгини мишгадан кўп магазин ва дўконларни қуйдириб қўз қилди. «Копас» газетасининг хабар қилишича, ёнгиндан етган моддий зарар 6,5 миллиард

рупия (1 миллиард доллар чамаси) туради. Редактор Ш.О.УБАЙДУЛЛАЕВ 3 ТОШКЕНТ BET. OKSHOMU 25 MART, 1983 Я.

